

Sinds de 17-jarige Bauke vier jaar geleden een hartstilstand kreeg en opa Jos (69) haar reanimeerde, is hij meer dan haar 'vokke'. «Hoe noem je iemand die mij met zijn adem nieuw leven inblies?», vraagt ze zich af. «Mijn held, mijn redder? Nee. Het is onbeschrijfelijk.» Nu Jos ALS heeft, doet zijn kleindochter in ruil alles om hem zo lang mogelijk bij haar te houden. • CELIEN MOORS •

‘Vokke’ redde mijn leven. Ik kan niet hetzelfde doen

Tientallen keren probeerde Bauke Van Dyck haar grootvader de laatste vier jaar te bedanken. Luidop in woorden, of met een doosje pralines in pure chocolade. Ze las hem een zelfgeschreven brief voor, over vroeger en nu, vier bladzijden vol. Over wat ze zonder hem gemist zou hebben — haar studies, haar puberteit, haar leven. Maar geen enkel gebaar volstond voor Bauke. Dus pakt ze het vanavond groots aan in de eerste aflevering van 'Hoe zal ik het zeggen?' op VTM — niet alleen met een paar fikse verrassingen voor haar grootvader, maar ook met een welgemeende 'merci'.

Teder maar stoer

Het gebeurde op 2 april 2015, al weet Bauke niets meer van die dag. Haar moeder Lies wel, want plots reageerde haar dochter niet langer. Bauke was gestopt met ademen, haar hart met kloppen. Na een telefoontje van Lies stond Jos Horemans twee minuten later in de living van zijn dochter. De hulpdiensten waren onderweg, maar die zouden zeker nog een kwartier op zich laten wachten. Zo lang kon Bauke niet zonder zuurstof. Het meisje zag al blauw. «Op zo'n moment denk je niet na», vertelt de man, thuis in Olen. «Alles ging automatisch. Ik

spurtte naar Bauke en begon met hartmassages. Ik had dat nog nooit eerder gedaan, alleen nog maar een paar keer op televisie gezien. Pompen en blazen.» Jos, een tedere, maar stoere opa met tatoeages, doorgaans een babbelaar, kan maar één ding zeggen over het moment dat zijn kleindochter weer begon te ademen: «Amai. Zoiets vergeet je nooit.» Bauke lag wekenlang in coma, maar intussen gaat alles goed. Ze werd behandeld voor haar hartritmestoornissen en de tiener loopt nu rond met een defibrillator, een apparaatje dat haar hartslag bij een nieuwe

hartstilstand weer op gang brengt. Later dit jaar studeert ze af in de gezondheids- en welzijnswetenschappen, om erna verpleegkunde te studeren.

Conditietraining

Wat Jos het allerliefste wil, is dat nog meemaken. Maar in februari kreeg de familie een harde noot om te kraken: Baukes opa heeft ALS, een terminale spierziekte. Voorlopig blijven de symp-

tomen beperkt tot verkrampde vingers en wat moeilijker kunnen wandelen, maar niemand weet wat de vooruitzichten zijn. «Ik hoop het hier toch nog een paar jaar te kunnen uithouden», zegt Jos. «Mijn spierkracht is al sterk afgenomen. Mocht ik mijn T-shirt uitdoen, dan zie je het vel onder mijn armen hangen.» «Maar we gaan oefenen, 'vokke', zegt Bauke enthousiast, terwijl ze naar de keuken loopt en met een stapel papieren terugkeert. «Kijk, dit zijn hulpmiddelen die ik binnenkort voor hem zal halen. Een handgreep waarmee hij zich na een

lange rit uit de auto kan hijsen, een antislipmat om gemakkelijk te kunnen eten, een draaidop met antislip zodat hij flessen kan openen. En dit (*neemt een ander blad*) zijn oefeningen om zijn spieren zo sterk mogelijk te houden, bijvoorbeeld met stressballetjes. Conditietraining voor ALS-patiënten, eigenlijk. Zodat hij nog zo lang mogelijk, zo zelfstandig mogelijk kan blijven. En zodat hij in juni mee kan naar mijn galabal. (*lacht*)» Terwijl Bauke geanimeerd uitlegt hoe ze haar opa wil helpen, zit Jos stil in zijn zetel. De onzekerheid over zijn toekomst weegt zwaar, maar geboeid en geraakt luistert hij naar zijn kleindochter. «Het is ferm, wat ze doet. Dat allemaal uitzoeken, enzo. Zij heeft er ook voor gezorgd dat we een afspraak kregen in Leuven, waar ik nu de beste zorgen krijg.» Al veertig jaar zoeken dokters naar medicatie voor ALS, en nog steeds hebben ze

Alles wat ik op school leer, kan ik combineren om met hem te oefenen. Zo heeft hij misschien nog vijf in plaats van drie jaar

BAUKE VAN DYCK

niets gevonden», vervolgt Bauke, beduidend volwassen voor haar leeftijd. «En natuurlijk zal ook ik niets uitvinden. Zonder hem had ik al vier jaar op het kerkhof gelegen en daar kan ik eigenlijk niets tegenover zetten. Hij gaf mijn leven terug en ik kan voor hem niet hetzelfde doen. Maar ik kan wél alles wat ik op school leer en op het internet vind, combineren om met hem te oefenen. We weten niet hoelang onze tijd samen nog is. Maar zo heeft hij misschien nog vijf in plaats van drie jaar.»

Geen fuif op Nieuwjaar

«Ik leerde mijn familie meer waarderen», zegt Bauke nog. «Elke week probeer ik hier te passeren, en zo niet, facetimen we. Een fuif op Nieuwjaar? Néé, ik wil dan bij mijn familie zijn.» «Hoe die twee intussen met elkaar omgaan, dat is op een niveau dat wij niet kunnen begrijpen», zegt mama Lies. «Je kan ook niet van iedereen zeggen dat hij me met z'n adem nieuw leven inblies», antwoordt Bauke. «Is dat dan mijn held, mijn redder? Neen, het is onbeschrijfelijk.» «Ach ja, ik heb mijn best gedaan», zegt Jos met de glimlach. «Ik ben blij dat ze er nog is. Dat is het belangrijkste.»

